

Kalinausko forumas yra garsiausius pasaulio lyderius ir Baltarusijos ateities Europos šeimoje ekspertus sutraukianti apskritojo stalo diskusija, prasidėjusi 2020 m. rugpjūčio 24 d. Vilniuje. Pirmajame forumo renginyje dalyvavo daug aukšto lygio politikos atstovų, tarp jų JAV valstybės sekretoriaus pavaduotojas Stephen Biegun, taip pat svarbiausi mokslo ekspertai Baltarusijos ir Rytų Europos klausimais. Renginio dalyviai išreiškė didžiulę paramą Baltarusijos opozicijai ir laisvės gynėjams, ragino tvirtai priešintis neteisėto Baltarusijos režimo vykdomoms represijoms ir Rusijos Federacijos teikiamai paramai kovai su demokratija.

Antrasis Kalinausko forumas įvyko 2021 m. kovo 22 d. siekiant trijų pagrindinių tikslų: a) užtikrinti įtraukų nacionalinį dialogą, b) surengti ESBO stebimus laisvus ir sąžiningus rinkimus, c) remti nepriklausomą žiniasklaidą, žmogaus teisių gynėjus, pilietinės visuomenės organizacijas, siekti besąlygiško visų politinių kalinių išlaisvinimo. Dalyvavo daug svarbių Europos Sąjungos ir Jungtinių Amerikos Valstijų politikos lyderių, tarp jų ES vyriausiasis įgaliotinis Josep Borrell Fontelles, Užsienio ryšių komiteto pirmininkas Bob Menendez, Europos ir Eurazijos reikalų biuro sekretoriaus padėjėjo pavaduotojas George P. Kent ir kiti politikos atstovai.

2022 m. kovo 21 d. vykusioje trečiojoje Kalinausko forumo metinėje konferencijoje nagrinėti trys pagrindiniai klausimai: a) parama baltarusių nepriklausomybei, b) kaip parlamentinė diplomatija gali prisidėti prie demokratinės Baltarusijos ateities, c) A. Lukašenkos taktika ir strategijos, kurias dabar įgyvendina Rusijos diktatorius. Šie klausimai aptarti V. Putino agresijos Ukrainoje kontekste. Konferencijoje dalyvavo tiek nacionalinių vyriausybių atstovai, tiek parlamentarai, kurių vaidmuo kovoje už demokratiją šiomis dienomis dar svarbesnis.

Ketvirtąjį Kalinausko forumą Strasbūre (Prancūzija) organizavo Europos Parlamento narė Anna Fotyga. Konferencijoje dalyvavo daug Europos Parlamento narių ir aukšto lygio politikos atstovų, kelti svarbūs su kova už laisvę susiję klausimai kaip A. Lukašenkos režimas karo su Ukraina kontekste, A. Lukašenkos režimą nuo smurto prieš savo piliečius ir palaikymo Rusijos agresoriui atgrasančios sankcijos.

Penktasis Kalinausko forumas vyko Vašingtone Jungtinėse Amerikos Valstijose. Daugiausia dėmesio skirta šioms temoms: a) lemiami metai visai laisvajai Europai (2023 metai kaip istorinė galimybė ES ir NATO plėstis), b) pasaulinė kova už laisvę ir demokratijos ateitį.

Ankstesnis Kalinausko forumas jau antrą kartą vyko Briuselyje (Belgija), renginį organizavo Delegacijos ryšiams su Baltarusija pirmininkas Juozas Olekas, kad atkreiptų dėmesį į politinius kalinius ir to meto įvykius Baltarusijoje.

2024 metų Kalinausko forume daugiausia dėmesio teks Baltarusijos pasirinkimui eiti europinio vystymosi keliu atsižvelgiant į 2023 m. rugpjūčio mėn. Baltarusijos demokratiškos jėgų deklaraciją dėl integracijos į ES, taip pat artėjančius rinkimus Baltarusijoje 2025 metais. Forume bus smulkiau išdėstyti argumentai už viso Rytų partnerystės regiono europinę ateitį. Regionas nuo 1991 metų siekia atsiriboti nuo sovietinės praeities ir „Russkij Mir“.

9.00 KONFERENCIJOS PRADŽIA (vieta: Konstitucijos salė, Lietuvos Respublikos Seimas, Gedimino pr. 53)

IŽANGINĖS KALBOS

J.E. Viktorija Čmilytė-Nielsen

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė (gyvai)

J.E. Ruslan Stefanchuk

Ukrainos Aukščiausiosios Rados Pirmininkas (internetu)

J.E. Szymon Hołownia

Lenkijos Respublikos Seimo Pirmininkas (internetu)

J.E. Ingrida Šimonytė

Lietuvos Respublikos Ministrė Pirmininkė (gyvai)

Sviatlana Tsikhanouskaya

Demokratinės Baltarusijos lyderė (gyvai)

9.30 EUROATLANTINIS PASIRINKIMAS RYTŲ EUROPOS REGIONUI

Pagrindinis pranešėjas:

Ambasadorius Kurt Volker

Buvęs JAV specialusis atstovas Ukrainoje, buvęs JAV ambasadorius NATO (gyvai)

Kalbėtojai:

Oleksandr Korniyenko

Pirmasis Ukrainos Aukščiausiosios Rados pirmininko pavaduotojas (gyvai)

Paweł Kowal

Lenkijos Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas (gyvai)

Michael Aastrup Jensen

Danijos Folketingo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas (internetu)

Michael Roth

Vokietijos Bundestago Užsienio reikalų komiteto pirmininkas (internetu)

Rihards Kols

Latvijos Saeimos Užsienio reikalų komiteto pirmininkas (gyvai)

Diljá Mist Einarsdóttir

Islandijos Altingo Užsienio reikalų komiteto pirmininkė (internetu)

Marko Mihkelson

Estijos Rygikogo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas (gyvai)

Randy Scheunemann

Tarptautinio respublikonų instituto direktorių valdybos pirmininko pavaduotojas (gyvai)

Michael McCaul

JAV Atstovų Rūmų Užsienio reikalų komiteto pirmininkas (vaizdo pranešimas)

Diskusija:

11.15 KAVOS PERTRAUKA

11.30 EUROPINĖ ATEITIS BALTARUSIJAI – „RINKIMAI“ BALTARUSIJOJE IR PASIRINKIMAS NUOSEKLIAI EITI EUROPINIO VYSTYMOŠI KELIU

Kalbėtojai:

Ambasadorius Dirk Schuebel,

Specialusis pasiuntinys Rytų partnerystės klausimais (gyvai)

Oleksandr Merezhko

Ukrainos Aukščiausiosios Rados Užsienio reikalų komiteto pirmininkas (gyvai)

Anatol Liabedzka

Sviantanos Tsikhanouskayos patarėjas konstitucinės reformos ir parlamentinio bendradarbiavimo klausimais (gyvai)

Juozas Olekas

Europos Parlamento narys, Delegacijos ryšiams su Baltarusija pirmininkas (gyvai)

Anna Fotyga

Europos Parlamento narė (vaizdo pranešimas)

Giulio Terzi di Sant'Agata

Italijos Senato Nuolatinio (Europos Sąjungos politikos) komiteto pirmininkas (internetu)

Stephen B. Nix

Tarptautinio respublikonų instituto Eurazijos Tarptautinio respublikonų instituto vyresnysis direktorius (gyvai)

Petras Auštrevičius

Europos Parlamento narys (gyvai)

Giedrius Surplys

Lietuvos Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas (gyvai)

Knut Abraham

Vokietijos Bundestago Užsienio reikalų komiteto narys (internetu)

Frédéric Petit

Prancūzijos Nacionalinės Asamblėjos narys (gyvai)

Diskusija:

Moderuoja

Jakob Wöllenstein

Konrado Adenauerio fondo Baltarusijos biuro (įsikūrusio Lietuvoje Vilniuje) direktorius

13.00 PIETŪS (vieta: Lietuvos Respublikos Seimas)

14.30 NORINČIŪJŲ DERUSIFIKAVIMAS. VISOS RYTŲ PARTNERYSTĖS EUROPINIS KELIAS

Pagrindinis pranešėjas:

Nicole Chulick

JAV Valstybės departamento Demokratijos, žmogaus teisių ir darbo reikalų biuro sekretoriaus padėjėjo pavaduotoja (internetu)

Kalbėtojai:

Senatorius Ben Cardin

JAV Senato Užsienio reikalų komiteto pirmininkas (vaizdo pranešimas)

Atstovų rūmų narys Diaz-Balart

Atstovų rūmų asignavimų valstybės, operacijų užsienyje ir susijusioms programoms pakomitečio pirmininkas (internetu)

Michał Kamiński

Lenkijos Senato Pirmininko pavaduotojas (gyvai)

Alicia Kearns

Jungtinės Karalystės Užsienio reikalų komiteto pirmininkė (internetu)

Gustaf Göthberg

Švedijos Riksdago Gynybos komiteto narys (gyvai)

Hanna Hopko

Buvusi Ukrainos Aukščiausiosios Rados narė ir Užsienio reikalų komiteto vadovė (gyvai)

Alina Koushyk

Baltarusijos jungtinio pereinamojo laikotarpio kabineto atstovė tautinio atgimimo reikalams (gyvai)

Doktorantas Jevhen Mahda

Nacionalinio technikos universiteto Igorio Sikorskio Kijivo politechnikos instituto docentas (gyvai)

Ali Ehsassi

Kanados Bendruomenių Rūmų Užsienio reikalų komiteto pirmininkas (vaizdo pranešimas)

Diskusija:

Moderuoja
Vytautas Bruveris
Naujienų agentūros „ELTA“ generalinis direktorius

16.00 KONFERENCIJOS PABAIGA

Ambasadorius Žygimantas Pavilionis

Lietuvos Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas